

SAMENVATTING

104177 / 104260 - Klacht over inperking vrijheid meningsuiting; schaden secundaire arbeidsvoorwaarden en handelen inzake normoverschrijdend gedrag; MBO

Klaagster is ex-werknemer en valt als zodanig formeel niet onder de definitie van klager in de klachtenregeling. Omdat qua termijn geen belemmering bestaat voor een (ex-)werknemer om een klacht in te dienen en omdat de klachten alle de periode betreffen dat klaagster nog in dienst was bij verweerder zodat deze haar als werkneemster aangaan, is klaagster ontvankelijk.

Klaagster zijn geen beperkingen opgelegd voordat zij, via e-mail, haar mening binnen de instelling ventileerde. Bij het afsluiten van de mobiele telefoon in de laatste maand vóór het einde van het dienstverband, geldt dat klaagster sinds februari 2008 niet meer op school heeft gewerkt en dat de kantonrechter op 1 december 2008 heeft uitgesproken dat de arbeidsovereenkomst wordt ontbonden per 1 januari 2009.

Voorts heeft verweerder niet alleen onderzoek gepleegd naar normoverschrijdende gebeurtenissen bij de facilitaire dienst van een instelling van verweerder, maar bovendien is door hem erkend dat de melding van klaagster voor een groot deel niet ongegrond is. Alleen voor het onderzoek naar seksuele intimidatie door een werknemer geldt dat verweerder in eerste instantie verzuimd heeft het onderzoek voortvarend en gedegen ter hand te nemen.

De klacht is grotendeels ongegrond en is alleen gegrond voor zover gericht tegen de wijze waarop verweerder een onderzoek heeft gedaan naar door een werknemer gepleegde seksuele intimidatie.

ADVIES

in de klachten van:

A, wonende te B, hierna te noemen klaagster
gemachtigde: dr. T.C.M. Horn

tegen

het College van bestuur van het C College, gevestigd te D, verweerder
gemachtigde: mr. R.J. Wiebosch

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Bij klaagschrift met bijlagen van 17 mei 2009, ingekomen op 18 mei 2009 heeft klaagster tegen verweerder een klacht bij de Commissie ingediend met betrekking tot inperking van het recht van klaagster tot vrije meningsuiting en het schaden van klaagster in haar secundaire arbeidsvoorwaarden door het ontnemen van haar mobiele telefoon in de laatste maand vóór het einde van het dienstverband.

Vervolgens heeft klaagster per brief van 9 juli 2009, ingekomen op 10 juli 2009, een tweede klacht tegen verweerder bij de Commissie ingediend over inadequaaf handelen van verweerder inzake normoverschrijdende gebeurtenissen bij de facilitaire dienst van het C College.

Verweerder heeft verweerschriften met bijlagen ingediend, respectievelijk ingekomen op 12 juni 2009 en 15 september 2009.

De mondelinge behandeling van de klachten vond plaats op 9 oktober 2009. Klaagster verscheen ter zitting, bijgestaan door haar gemachtigde. Namens verweerder verscheen ter zitting de heer mr. E, secretaris College van Bestuur, bijgestaan door zijn gemachtigde.

2. DE FEITEN

De klacht in zaaknummer 104177

Klaagster is op 16 september 2002 als locatiebeheerder in dienst van verweerder getreden. Klaagster is met ziekteverlof gegaan op 19 februari 2008. Nadat zij hierop onenigheid kreeg met het management van de instelling heeft zij per e-mail van 13 maart 2008 een uitleg over de ontstane situatie aan alle collega's gezonden. Dezelfde dag heeft de directeur bedrijfsvoering hierop een e-mail aan deze collega's gezonden waarin hij heeft gesteld: "ik verzoek je dan ook deze mail als niet geschreven te beschouwen".

In verband met een arbeidsconflict heeft verweerder op 24 september 2008 een verzoekschrift tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst met klaagster ingediend bij de kantonrechter te D. De kantonrechter heeft de arbeidsovereenkomst bij uitspraak van 1 december 2008 op grond van veranderingen in de omstandigheden met ingang van 1 januari 2009 ontbonden.

Klaagster heeft vervolgens op 8 december 2008, na de uitspraak van de kantonrechter, een e-mail bij wijze van afscheid aan haar directe collega's gezonden. Hierop heeft verweerder de volgende dag aan klaagster aangegeven dat zij deze e-mail moest terugnemen. Voorts heeft verweerder rond 11 december 2008 de mobiele telefoon van klaagster, die door hem was verstrekt, afgesloten.

Naar aanleiding van reacties van verweerder op de e-mails van klaagster van 13 maart 2008 en 18 december 2008 en naar aanleiding van het feit dat verweerder de mobiele telefoon van klaagster vóór het einde van het dienstverband in december 2008 heeft afgesloten heeft klaagster op 5 april 2009 een klacht bij de interne klachtencommissie van verweerder ingediend. Per brief van 20 april 2009 heeft de voorzitter van de interne klachtencommissie klaagster meegedeeld de klacht niet in behandeling te nemen omdat klaagster geen medewerker meer is van het C College en voorts omdat de aanleiding voor het indienen van de klacht volgens de voorzitter een andere aard en strekking heeft dan een eerdere concrete klacht met betrekking tot het schenden van geheimhouding die zich voor zou hebben gedaan in de positie van klaagster als medewerker van het C College.

Per brief van 5 mei 2009 heeft klaagster de interne commissie verzocht haar standpunt te herzien. Per brief van 8 mei 2009 heeft de interne klachtencommissie klaagster meegedeeld haar standpunt niet te herzien.

Hierop heeft klaagster bij brief van 17 mei 2009 een klacht bij de Commissie ingediend.

De klacht in zaaknummer 104260

Op 22 september 2008 heeft klaagster bij verweerder een klacht ingediend over de wijze waarop het C College haar had behandeld. Deze klacht heeft klaagster geplaatst in de context van onveiligheid en normoverschrijdend gedrag. Dit normoverschrijdend gedrag zou bestaan uit het door medewerkers toe-eigenen van goederen van het C College, het door werknemers plegen van seksuele intimidatie en het door leidinggevenden voeren van vriendjespolitiek.

Per brief van 26 september 2008 heeft verweerder klaagster meegedeeld de klacht niet in behandeling te nemen omdat inmiddels een verzoek tot ontbinding van de arbeidsovereenkomst bij de kantonrechter was ingediend.

Per brief van 4 oktober 2008 heeft klaagster verweerder verzocht zijn standpunt te herzien.

Per brief van 16 oktober 2008 heeft verweerder klaagster meegedeeld hiertoe niet bereid te zijn.

Vervolgens heeft klagster per brief van 11 november 2008 bij de vertrouwenspersoon van het C College een schriftelijke en mondelinge verklaring afgelegd over door klagster waargenomen normoverschrijdende zaken. Door tussenkomst van de vertrouwenspersoon is deze verklaring op 9 december 2008 ingediend bij verweerder. Hierop heeft verweerder onderzoek naar deze gebeurtenissen verricht en op 12 februari 2009 heeft hij klagster schriftelijk meegedeeld dat hij serieus onderzoek heeft laten doen, maar dat hij geen feiten heeft kunnen vaststellen die de beschrijving van de gebeurtenissen door klagster ondersteunen.

Klagster heeft hierop per brief van 15 februari 2009 gereageerd. Dit heeft geleid tot een briefwisseling die gevolgd is door een gesprek tussen klagster en verweerder op 20 mei 2009.

Als gevolg van dit gesprek heeft verweerder twee onderdelen van de klacht, waaronder de klacht aangaande seksuele intimidatie, nader onderzocht. Naar aanleiding van de wijze waarop verweerder de klacht over de normoverschrijdende gebeurtenissen heeft afgehandeld heeft klagster een klacht bij de Commissie ingediend.

Klagster heeft reeds vóór de twee hier aan de orde zijnde klachten op 18 oktober 2008 een klacht tegen verweerder bij de Commissie ingediend betreffende het niet door verweerder naleven van de Wet Poortwachter, de eenzijdige betermelding met terugwerkende kracht van klagster door verweerder en het door verweerder vacant stellen van de functie van klagster.

Deze klacht met zaaknummer 103992 is door de Commissie onder toepassing van artikel 19 van het reglement van de Commissie kennelijk niet-ontvankelijk verklaard omdat de klachten van klagster betrekking hadden op de arbeidsverhouding tussen partijen, en het er naar het oordeel van de Commissie redelijkerwijze voor gehouden diende te worden dat de inhoud van de klachten reeds afdoende behandeld was in de procedure bij de kantonrechter die geleid heeft tot de ontbinding van de arbeidsovereenkomst.

3. **STANDPUNTEN VAN PARTIJEN**

De klacht in zaaknummer 104177

Klagster stelt dat verweerder door zijn handelswijze ten opzichte van de door haar verzonden e-mails haar recht op vrije meningsuiting heeft ingeperkt. Zij acht dit ontoelaatbaar. Voorts heeft verweerder haar geschaad in haar secundaire arbeidsvoorwaarden door zonder geldige reden haar mobiele telefoon af te sluiten voordat het dienstverband was geëindigd.

Verweerder voert aan dat klagster ten tijd van het indienen van de klacht geen medewerkster van het C College meer was. Ook anderszins kan zij niet als belanghebbende worden aangemerkt.

Klagster is niet beperkt in haar recht op vrije meningsuiting. Er is haar geen strobreed in de weg gelegd. Louter is door verweerder gereageerd op de e-mails van klagster en dat staat hem ook vrij.

Het gebruik van de mobiele telefoon berust op de regeling Voorzieningen Personeel van het C College. Het toekennen en beëindigen van voorwaarden uit deze regeling behoort tot de discretie van verweerder en is als zodanig onttrokken aan het oordeel van de Commissie.

Overigens is het gebruik van de mobiele telefoon enkele dagen voor het einde van het dienstverband beëindigd en niet in te zien valt waarom dit ongeoorloofd zou zijn

De klacht in zaaknummer 104260

Klagster heeft gemotiveerd officiële meldingen van normoverschrijdend gedrag bij verweerder gedaan. Uit het gesprek dat klagster met verweerder op 20 mei 2009 is gevoerd is haar gebleken dat verweerder geen of onvoldoende onderzoek heeft gedaan naar de klachten. Verweerder geeft aan geen feiten te hebben kunnen vaststellen en daarmee zet hij indirect klagster neer als leugenaar.

Verweerder voert aan dat de klacht duidelijk samenhangt met de onvrede van klaagster over de wijze waarop de kantonrechter in het arbeidsgeschil heeft beslist. Door deze samenhang dient de klacht, evenzeer als is gebeurd in de behandeling van de klacht van 18 oktober 2008, niet-ontvankelijk verklaard te worden. Voorts valt de onderhavige klacht, die ziet op de wijze waarop een aantal misstanden zou zijn afgehandeld, niet onder het bereik van de klachtenregeling zodat ook op deze grond klaagster niet-ontvankelijk verklaard dient te worden.

Het C College kent sinds 1 januari 2009 een zogeheten klokkenluiderregeling. Deze verplicht verweerder onderzoek te doen naar (vermoedens van) misstanden, maar deze zegt niets over de wijze waarop verweerder zijn onderzoek moet doen.

Klaagster heeft haar klachten tamelijk ongespecificeerd ter kennis van verweerder gebracht. Vervolgens heeft verweerder haar verzocht alsnog een en ander nader te specificeren. Gebleken is dat de klachten relatief onbeduidende zaken betreffen en dat klaagster bij geen van de beschreven incidenten aanwezig is geweest. Verweerder heeft zich door middel van feitenonderzoek op de hoogte gesteld van de relevante omstandigheden van ieder geval.

Klaagster is nog in de gelegenheid gesteld haar klachten nader te onderbouwen en verweerder heeft met haar overleg gevoerd. Er is derhalve ruimschoots aandacht aan de melding van klaagster besteed.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

De bevoegdheid en de ontvankelijkheid

Het C College is aangesloten bij deze Commissie.

Op grond van de aan de instelling geldende klachtenregeling kunnen werknemers een klacht bij de Commissie indienen. Klaagster heeft echter als ex-werkneemster haar klachten aan de Commissie voorgelegd. Het klachtenreglement dat verweerder hanteert, definieert in artikel 1 onder c. een klager als "een (ex)cursist, een ouder / voogd / verzorger van een minderjarige (ex) cursist, (een lid van) het personeel, (een lid van) het College van Bestuur of de directie, (een lid van) het College van Bestuur of een vrijwilliger die werkzaamheden verricht voor de instelling, alsmede een persoon of bedrijf die anderszins deel uitmaakt van of betrokken is bij de instelling, die een klacht heeft ingediend."

Door het ontbreken van het woordje "ex" voor personeel terwijl bijvoorbeeld wel de ex-cursist wordt genoemd, lijkt de bedoeling van verweerder te zijn om de ex-werknemer uit te sluiten van het indienen van een klacht.

De Commissie acht echter voldoende reden aanwezig om de behandeling van de klachten van klaagster niet op deze grond uit te sluiten. Allereerst geeft de klachtenregeling in artikel 9 lid 2 aan dat klachten ingediend moeten worden binnen een termijn van een jaar na de gedraging of beslissing. Aldus wordt hiermee geen belemmering opgeworpen voor de ex-werknemer om een klacht in te dienen. Voorts geldt dat de klachten alle de periode betreffen dat klaagster nog in dienst was bij verweerder zodat deze haar als werkneemster aangaan.

Dat net zoals bij klacht 103992, waarnaar verweerder verwijst, klaagster feiten en omstandigheden tot onderwerp van de klacht gemaakt die ook direct of indirect aan de orde zijn gesteld in de ontbindingsprocedure zodat om die reden voor behandeling door de Commissie geen plaats meer is, is volgens de Commissie in dit geval niet aan de orde. Dat de klachten samenhangen met de behandeling door de kantonrechter van het arbeidsgeschil is niet gebleken noch aannemelijk gemaakt.

Voorts overweegt de Commissie dat een klacht op grond van artikel 9 lid 2 van de klachtenregeling van verweerder ingediend moet worden binnen een jaar na de gedraging.

Gebleken is dat klagster de klacht over de e-mail van verweerder van 13 maart 2008 pas op 5 april 2009 bij verweerder middels een klacht aan de orde heeft gesteld en op 17 mei 2009 bij de Commissie. Van een geldige reden waarom klagster deze klacht meer dan een jaar later heeft ingediend, is niet gebleken, zodat vanwege termijnoverschrijding de klacht voor zover deze de reactie van verweerder van 13 maart 2008 betreft, niet-ontvankelijk verklaard dient te worden.

Voor het overige is de klacht conform het reglement van de Commissie eerst aan het College van Bestuur van het C College voorgelegd. Dientengevolge is de Commissie, met uitzondering van de klacht over de e-mail van 13 maart 2008, bevoegd van de klacht kennis te nemen en is de klacht ontvankelijk.

De klacht in zaaknummer 104177

Artikel 7 van de Grondwet beschermt het recht op vrijheid van meningsuiting, zoals aan de orde gesteld door klagster. Hierbij wordt censuur vóórdat een mening wordt openbaar gemaakt niet toegestaan. Los van de vraag of het recht op vrijheid van meningsuiting in een arbeidsrelatie onverkort geldt, is er in casu geen sprake van enige beperking van de vrijheid van meningsuiting van klagster door verweerder voorafgaand aan acties van klagster. Wel heeft verweerder ná een e-mail van klagster van 18 december 2008 aangegeven dat hij wenst dat klagster de e-mail terug neemt. Dit is gebeurd middels een verzoek waarbij (volgens de toenmalige gemachtigde van klagster) gedreigd is met juridische vervolgstappen. Het is hierbij klagster aldus niet feitelijk onmogelijk gemaakt haar mening te uiten. Mede in achtnemend dat een en ander zich heeft afgespeeld binnen de toen nog geldende arbeidsverhouding tussen partijen acht de Commissie dit achteraf handelen geen beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting van klagster.

Bij het afsluiten van de mobiele telefoon neemt de Commissie in overweging dat klagster sinds februari 2008 niet meer op school heeft gewerkt en dat de kantonrechter op 1 december 2008 heeft uitgesproken dat de arbeidsovereenkomst wordt ontbonden per 1 januari 2009. De Commissie acht het niet onredelijk dat verweerder onder die omstandigheden, waarin zeker is dat klagster beroepshalve geen gebruik meer zal dienen te maken van de mobiele telefoon en er slechts een korte termijn van gebruik restte, de mobiele telefoon heeft afgesloten. Wel is het zo dat verweerder er goed aan had gedaan om klagster vooraf hierover in te lichten.

Hiermee oordeelt de Commissie de klacht in zaaknummer 104177 ongegrond.

De klacht in zaaknummer 104260

Klagster heeft geklaagd over het feit dat verweerder onvoldoende onderzoek zou hebben gepleegd naar door haar ter discussie gesteld normoverschrijdend gedrag. Dit gedrag zou bestaan uit het door medewerkers toe-eigenen van goederen van het C College, het door een werknemer plegen van seksuele intimidatie, en het door leidinggevenden voeren van vriendjespolitiek.

Dienaangaande overweegt de Commissie dat uit de stukken en het ter zitting verhandelde is gebleken dat verweerder het onderzoek naar het door medewerkers toe-eigenen van goederen van het C College heeft gericht op het doen van privé-aankopen op rekening van het C College door medewerkers, het verstrekken van kerstgeschenk-vouchers aan medewerkers voor familieleden, het door medewerkers verkopen van eigendommen van het C College op de website www.marktplaats.nl en het door een medewerker naar huis meenemen van een doos truffels behorend aan het C College. Het onderzoek heeft plaats gevonden in de december 2008 en januari 2009.

Op basis van de stukken en het ter zitting verhandelde is gebleken terzake de kerstgeschenken en de meegenomen truffels dat de betrokken werknemers hierop door verweerder zijn aangesproken. Het verkopen van eigendommen van het C College op marktplaats is volgens verweerder na onderzoek niet gebleken, maar als gevolg van een in het onderzoek ontdekte praktijk van verkoop van afgestane goederen heeft verweerder het protocol dienaangaande verscherpt. Het toe-eigenen van goederen is onderzocht door de controller van het C College, waarbij zelfs onderzoek op factuurniveau is gedaan.

Gebleken is dat er inderdaad privé-aankopen door medewerkers op rekening van het C College zijn verricht. Volgens verweerder zijn betrokkenen hierop aangesproken en ook in dit geval zijn de protocollen aangescherpt.

De Commissie stelt vast dat niet alleen verweerder onderzoek heeft gepleegd, maar dat bovendien door hem erkend is dat de melding van klaagster voor een groot deel niet ongegrond is. Dat dit onderzoek niet geheel en al alle punten die door klaagster zijn aangereikt, gedekt zal hebben, neemt de Commissie aan, maar naar haar oordeel kan het onderzoek van verweerder hiermee niet als onvoldoende worden gekwalificeerd.

Het plegen van vriendjespolitiek is door klaagster niet anders onderbouwd dan dat een hoofdconciërge benoemd is op de locatie van klaagster zonder dat voor klaagster inzichtelijk was op welke gronden die benoeming plaats vond. Verweerder heeft hierin aangegeven dat hij na onderzoek heeft geconcludeerd dat de procedure bij deze benoeming juist is gevolgd.

Het enkele feit dat de procedure voor klaagster niet duidelijk is op welke gronden een werknemer wordt benoemd is onvoldoende reden om tot vriendjespolitiek te concluderen. Ook voor het overige heeft klaagster niet aannemelijk gemaakt dat hiervan sprake is.

Aldus kan ook op dit onderdeel niet worden geconcludeerd dat verweerder onvoldoende onderzoek heeft gepleegd.

Over het onderzoek naar de klacht wegens seksuele intimidatie overweegt de Commissie dat gebleken is dat klaagster medio 2007 benaderd is door een collega die aangaf ooggetuige te zijn geweest van het feit dat een vrouwelijke collega een mannelijke collega die voor een balie stond van achteren heeft benaderd en in zijn kruis heeft betast. Klaagster heeft aangegeven dit incident vervolgens gemeld te hebben bij de HRM-adviseur en bij haar leidinggevende. Hierop zijn beide bij het incident betrokken personen gehoord. Omdat beiden ontkenden dat het incident had plaats gevonden heeft verweerder het als afgedaan beschouwd. Pas nadat klaagster in december 2008 hierop terugkwam is opnieuw onderzoek verricht, ditmaal door verweerder. Dienaangaande overweegt de Commissie dat gebleken is dat nadat verweerder kennis nam van de klacht zoals verwoord in de brief van 9 december 2008, hij volstaan heeft met het horen van de direct-leidinggevende. Nadat verweerder vervolgens met klaagster op 20 mei 2009 heeft gesproken, heeft hij besloten tot het alsnog horen van enkele betrokkenen bij het incident.

De Commissie overweegt dat nadat klaagster het incident in 2007 had gemeld en gebleken is dat toentertijd niet of nauwelijks nader onderzoek is gedaan, het op de weg van verweerder had gelegen om nu in tweede instantie alsnog het onderzoek voortvarend en gedegen ter hand te nemen, waarbij in elke geval de getuige gehoord had dienen te worden. Door dit na te laten en pas in een later stadium nader onderzoek te plegen, heeft verweerder klaagster niet serieus genomen in haar klacht. Aldus heeft verweerder in de behandeling van dit klachtonderdeel niet zorgvuldig gehandeld. De Commissie zal de klacht op dit onderdeel gegrond verklaren.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie

- de klacht in zaaknummer 104177, voor zover gericht tegen de e-mail van 13 maart 2008 niet-ontvankelijk;
- de klacht in zaaknummer 104177 ongegrond;
- de klacht in zaaknummer 104260 ongegrond voor zover het betreft het onderzoek van verweerder naar normoverschrijdend gedrag bestaande uit het door medewerkers toe-eigenen van goederen van het C College en het door leidinggevenden voeren van vriendjespolitiek;
- de klacht in zaaknummer 104260 gegrond voor zover het betreft het onderzoek naar het door een werknemer plegen van seksuele intimidatie.

Onderwijsgeschillen

**Landelijke
Klachtencommissie
bve**

Aldus gedaan te Utrecht op 30 november 2009 door mr. P.H.C.M. Schoemaker, voorzitter,
mr. R. du Long en drs. H.L.H.H. Posthuma, leden, in aanwezigheid van mr. J.A. Breunesse,
secretaris.

mr. P.H.C.M. Schoemaker
voorzitter

mr. J.A. Breunesse
secretaris